

Időtartam

4 óra

Korosztály

8-14 évesek

Közösségi akcióterv készítése

Hogyan hasznosíthatjuk tudásunkat a Globális Célok eléréséért?

Az óraterv célja

A diákok a Globális Célok segítségével feltárnak egy helyi problémát, és akciótervet készítenek annak megoldására.

Tanulási eredmények

- A diákok tájékozódnak és tapasztalatokat gyűjtenek saját közösségükön belül.
- A diákok közösségi térképet készítenek.
- A diákok egy közösségi interjún keresztül megvizsgálják az ok-okozati összefüggéseket és annak következményeit.
- A diákok azonosítanak egy megoldásra váró problémát.
- A diákok, a választott probléma megoldásán keresztül megmutatják, hogy képesek a kritikai gondolkodásra.

Az óraterv áttekintése

- 1. lépés:** Nézze meg a Világ Legnagyobb Tanórāja animációs kisfilm 3. részét: https://www.youtube.com/watch?v=KOY_M1egAp0&feature=youtu.be
- 2. lépés:** Ismertesse meg a diákokat a Globális Célokkal!
- 3. lépés:** Szervezen terepsétát diákjai körében! Amennyiben ezt nem tudja megvalósítani, úgy egy osztálytermi alternatív foglalkozás is rendelkezésére áll.
- 4. lépés:** A diákok feltérképezik a helyi közösséget és azonosítanak egy problémát.
- 5. lépés:** A diákok interjút készítenek a helyi közösség egy tagjával, hogy több információt szerezzenek és tanácsokat kapjanak.
- 6. lépés:** A diákok megvitatják a tapasztalatokat, hogy megoldást találjanak a választott problémára.
- 7. lépés:** A diákok akciótervet készítenek.
- 8. lépés:** A diákok megosztják akcióterveiket a Világ Legnagyobb Tanórájával.

Útmutató tanároknak

Több módja is van annak, hogy lépéseket tegyünk a Globális Célok megvalósításáért. Ez az óraterv a mi javaslatunk arra, hogyan közelítsenek a diákok egy Közösségi akcióterv elindításához. Mielőtt belekezdene, olvassa végig az egész óratervet! A diákoknak szükségük lesz arra, hogy megismerjék és megértsék a Globális Célokat, amelyeket a Világ Legnagyobb Tanórája animációs kisfilm 1. része részletesen bemutat: <https://www.youtube.com/watch?v=gpNHTZ8hM28>.

A legjobb módszer arra, hogy bemutassuk a diákoknak ezt a projektet az, ha megkérjük őket, hogy először is fogalmazzák meg, hogy mi teszi őket VilágVédővé (ez egy olyan személy, aki tesz valamit a Globális Célokért), majd ezután hozzanak létre egy digitális VilágVédő portrét itt: <https://wilgoalkeeperme.globalgoals.org/>

Ötletek egy jól szervezett terepséta megtervezéséhez

Ennek a tanórának az is része, hogy kiviszi a gyerekeket az iskolából egy sétára annak érdekében, hogy jobban megértsék és felismerjék a problémákat.

- Jelölje ki azt a területet, ahová az osztályát elviszi terepsétára! A terület bejárásának mértékét meghatározhatja a település típusa, a diákok életkora és a terep megközelíthetősége.
- Tervezze meg és járja végig a terepséta útvonalát, mielőtt kivinné a diákokat!
- Tervezze meg, mennyi ideig fog tartani a séta, hány felnőtt kísérőre lesz szüksége, és a diákoknak mit kell magukkal vinniük.
- Ha ez még nem szerepelne az iskolai biztonsági előírásokban, kérje a szülők/gondviselők engedélyét ahhoz, hogy a diákok részt vehessenek a sétán.

Ahhoz, hogy a diákoknak segítsünk meghatározni, melyik Globális Célra szeretnének koncentrálni, két csoportba osztottuk azokat: az egyik csoportban az emberek vannak a középpontban, a másikban a Föld. Mindkét csoportban javasoltunk egy listát azokról a problémákról, amelyekkel a diákok találkozhatnak a saját közösségükben. (Persze ez nem előírás, csak javaslat!)

Globális Célok a Földért (11, 12, 13, 14, 15 célok) A problémák, amelyekre a diákok itt fókuszálhatnak: *klimaváltozás, szélsőséges időjárás, az óceán elsavasodása, megújuló energia, túlfogyasztás (élelmiszer, műanyag, természeti erőforrások), túlhalászás, veszélyeztetett állatok, az erdők kivágása, légszennyezés.*

Globális Célok az emberekért (1, 2, 3, 4, 5, 10 célok) A problémák, amelyekre a diákok itt fókuszálhatnak: *szegénység, egyenlőtlenség, hajléktalanság, nem megfelelő táplálkozás, menekültek, hozzáférés a vízhez, higiénia, nemek közötti egyenlőtlenség, gyermekházasság, gyermekmunka, nem megfelelő oktatás és egészségügyi ellátás.*

Ötletek az osztálytermen kívüli oktatásra

Mielőtt elindul a diákokkal a terepsétára, tájékozódjon az időjárásról, és annak megfelelő öltözéket javasoljon a diákoknak. További felszerelés, amit érdemes magunkkal vinni: *térkép, elsősegélycsomag, ivóvíz, tartalék feladatlapok, csipeszes írómappák, jelenléti ív, fényképezőgép vagy fényképezős telefon (nagyon hasznos fotókat készíteni bizonyos helyszíneken, hogy könnyebb legyen majd felidézni az osztályteremben a tapasztalatokat).*

Azzal, hogy a diákok kimozdulnak és részt vesznek a terepsétán, első kézből tapasztalják meg a különböző problémákat és/vagy lehetőségeket, illetve könnyebben megértik azt a közösséget, ahol élnek. Sok más előnye is van az osztálytermen kívüli tanulásnak. Az Outdoor Classroom Day 2018-ban készített egy felmérést, amelyben 45 országban kérdeztek meg tanárokat az osztálytermen kívüli tanításról. A felmérésben résztvevő tanárok a következőket választották a diákjaikkal kapcsolatban:

- lelkesebben tanulnak (88% egyetértett),
- könnyebben koncentrálnak (68% egyetértett),
- jobban viselkednek (65% egyetértett),
- a tanárok 89%-a mondta azt, hogy a diákok boldogabbak, amikor az osztálytermen kívül tanulnak.

További információkért az az osztálytermen kívüli tanításról és tanulásról látogassa meg az Outdoor Classroom Day honlapját: <https://outdoorclassroomday.org.uk/>.

További források a terepsétához, és ahhoz, hogy hogyan készítsünk róla térképet:

- Részletesebb információk a Community Project-ről a Jane Goodall Institute Canada honlapján: <https://janegoodall.ca/wp-content/uploads/2017/02/JGICommunityMappingGuide-1.pdf>
- Egyhetes óraterv a Design for Change-től ahhoz, hogy hogyan alkalmazzon egy változtatásra irányuló projektet: <http://cdn.worldslargestlesson.globalgoals.org/2016/06/Design-for-Change-One-Idea-One-Week.pdf>
- Látogassa meg a Design For Change honlapját (<http://www.dfcworld.com/SITE>), ahol diákok által már elkezdett projektet talál.
- A Google Earth használata (<https://earth.google.com/web/>) segítheti abban a diákokat, hogy digitálisan felfedezzék a környezetüket.
- A diákok a Google Maps segítségével részletes digitális térképet is készíthetnek a környezetükről. Egy videó arról, hogy használjuk erre a célra a Google Maps-t: <https://sites.google.com/mrpiercey.com/resources/geo/my-maps>

Óraterv

Alapkérdés

Hogyan tudjuk felhasználni a Globális Célok megértéséből származó tudást közösségünk fejlesztésére?

1. lépés: Nézzék meg a Világ Legnagyobb Tanórája (World's Largest Lesson) című animáció 3. részét

5
perc

A magyar nyelvű kisfilm itt érhető el: https://www.youtube.com/watch?v=KOY_M1egAp0&feature=youtu.be

Megjegyzés: Ha nincs lehetőség megnézni a videót, használja az **1. számú mellékletben** található forgatókönyvet és leírást; ezt olvassa fel hangosan és mutassa meg a diákoknak.

A tanóra elején először csak hangulatteremtéshez használja a kisfilmet, később, a tanóra többi részén lesz idő megállni, és alaposabban megvitatni az animáció bizonyos részeit.

2. lépés: Kapcsolatteremtés a diákok és a Globális Célok között

10
perc

A következőképpen vezesse be a videó megtekintését a gyerekeknek:

„A Globális Célokért tett akcióttervet az Űr-lány által javasolt ötletekkel fogjuk kezdeni!”
Kezdje el újra a filmet, hogy társalgásra ösztönözze a diákokat!

Állítsa meg a filmet, amikor a narrátor azt mondja: „Azzal az emberrel a legjobb kezdeni, akit a leginkább ismersz: önmagaddal.” Ezt a felvetést használja fel arra, hogy párbeszédet kezdeményezzen az osztályban arról, *miért saját magunkkal a legjobb elkezdni bármit is?* Magyarázza el, hogy ez egy olyan kérdés, amelyre nincs jó vagy rossz válasz, és csupán arra kérje őket, hogy gondolkozzanak el, és indokolják meg a véleményüket.

Folytassa a film lejátszását, és állítsa meg ott, ahol a narrátor azt mondja: „Milyen ember vagy? Mi foglalkoztat? Mi az, ami igazán fontos a számodra?” Kérje meg a diákokat, hogy most egy kis ideig gondolkozzanak el ezeken a kérdéseken. Azután kérdezze meg őket, hogy valamelyikük személyesen megváltozott-e már azért, hogy segítsen elérni a Célokat. Ezek lehetnek egészen kis változások is, amelyeket a diákok talán nem is vettek eddig észre.

Megjegyzés: ha nincs lehetőség a sétát megszervezni, a diákok egy vezetett meditációban is részt vehetnek (**2. számú melléklet**). Ez segíti a őket a közösséget érintő problémák megértésében.

Magyarázza el a diákoknak, hogy az egyénileg véghez vitt változtatásoknak nagyobb hatásuk is lehet, ha a közösséget, mint egy nagy egészet szemlélik. Ezért javasolja az Úr-Lány a változást létrehozó projekt következő lépésének azt, hogy menjenek ki az utcára, miközben észben tartják a Globális Célokát. Kérje meg a diákokat, hogy gondolkozzanak el a „**közösség**” szón. *Mit jelent? Kik élnek az ő közösségükben?* Kérje meg a diákokat, hogy először önállóan gondolják végig az ötleteiket, majd párosan vagy kis csoportokban is beszéljék át azokat, végül az egész osztály vitassa is meg az ötleteket (Think-Pair-Share módszer). Emlékeztesse őket, hogy az állatok és a természet is a közösség részei – *miért lehet fontos rájuk is gondolni?*

Mielőtt elindulnak, kérje meg a diákokat, hogy szánjanak időt annak megvitatására, hogy *a közösség milyen gondjairól és problémáiról tudnak már? Ha ismernek ilyeneket, kire vannak ezek a legnagyobb hatással? Mit tettek már eddig, hogy a helyzeten javítsanak? Melyik Globális Céllal van ez a probléma kapcsolatban?*

Mondja el a diákoknak, hogy a séta célja az, hogy megértsék a közösséget a Globális Célok szempontjából. Fontos, hogy megfigyeljék mindazt, ami már jól működik, és hozzájárul a Célokhoz, valamint azt, hogy min lehetne még javítani.

Hogy a lehető leghatékonyabb legyen a séta, hozzon létre struktúrákat:

- Mérlegelje, hogy egy témára vagy egy specifikus Céltra szeretne-e fókuszálni. Kiindulhat ebből a tanári útmutatóból, vagy megkérdezheti az osztályt, van-e olyan téma, amit szeretnének megvizsgálni.
- Fogalmazzon meg néhány kérdést, amit szeretne, hogy a megválaszoljanak diákok a séta során. Nézze meg a **3. számú mellékletet** néhány ötletét, vagy kérje meg a diákokat, hogy írjanak saját kérdéseket a terepséta táblázatba (**4. számú melléklet**) még indulás előtt.

Magyarázza el egyértelműen a sétára vonatkozó szabályokat és a viselkedéssel kapcsolatos elvárásokat. A diákok a séta során jegyezzék fel válaszaikat és megfigyeléseiket a terepséta-táblázatba (**4. számú melléklet**). Juttassa eszükbe a Globális Célokát a séta közben. Megkérheti őket, hogy képzeljék el, ha a Globális Célok szemüvegén át szemlélik a közösséget – *Mely Globális Célok vannak jelen? Melyek hiányoznak?* Ha fényképeken szeretnék megörökíteni, amit látnak, kérjenek előbb engedélyt, ha embereket akarnak fotózni.

Győződjön meg arról, hogy a diákok kitöltik a terepséta-táblázat 3. pontját: *valami, amit igazán szeretnék, hogy megváltozzon a közösségemben* (**4. számú melléklet**) – mivel ez lesz a kiindulópontja a közösségi probléma azonosításának az osztálytermi beszélgetés során.

Ha visszaérnek az osztályterembe, kérje meg a diákokat, hogy vitassák meg a terepséta táblázat 3. pontjára adott válaszaikat. *Milyen válaszokat adtak a diákok? Más is válaszolta ugyanazt? Mi mást vettek még észre? Mi az, ami szerintük jól működik a közösségben? A Globális Célok közül melyiket látták működni? Mely Célok terén lenne még javítanivaló?*

Magyarázza el a diákoknak, hogy térképet fognak készíteni a közösségről azért, hogy jobban megértsék azt, és könnyebb legyen a problémákat beazonosítani. A diákok rajzolhatnak kézzel is, vagy használhatják a Google Earth-t, hogy bejelöljék a legfontosabb területeket. Fiatalabb diákoknak jelöljünk ki épületeket, és kérjük meg őket, hogy rajzolják le azokat. Ezeket később összeilleszthetik egy közös térképre.

Mindennek az a célja, hogy a diákokat annak a problémának a meghatározására ösztönözze, amire fókuszálni szeretnének, és amivel kapcsolatban létrehoznak egy változtatásra irányuló projektet.

Probléma-választási javaslat a Közösségi akciótervhez:

- Kérje meg a diákokat, hogy gondolják végig, ez valóban olyan probléma-e, ami foglalkoztatja őket és fontos a számukra.
- Becsüljék meg, hány emberre lehet hatással ez a probléma és hány embert befolyásolna, ha megoldódna?
- A probléma megoldása esetén melyek lehetnek a mellékhatások?
- Ez a probléma hatással van a közösség összes tagjára (állatok, környezet, emberek)?
- Van valaki más is, aki épp most próbálja megoldani ezt a problémát?
- Más közösségi tagok is szeretnék, ha ez a probléma megoldódna?
- Milyen egyéb kérdést kell még a diákok szerint feltenni, milyen más szempontokat lenne érdemes figyelembe venni, hogy pontosan meghatározzák a problémát?

5. lépés: Tanácskérés a problémával kapcsolatban

45
perc

Ha a közösséget érintő problémát megtalálták, ossza csoportokba a diákokat. Gondolják végig, a közösség mely tagjaival szeretnének interjút készíteni annak érdekében, hogy többet tudjanak meg a problémáról.

Néhány dolog, amit érdemes a diákoknak végiggondolni, mielőtt eldöntik, ki lesz az interjúalanyuk:

- Kire van hatással a probléma?
- Kire lesz hatással a változtatásra irányuló projekt?
- Milyen helyi, hivatalos személyek tudnak tanácsot adni, vagy segíteni az ügyel kapcsolatban?
- Vannak más szervezetek is, akik ezzel a problémával foglalkoznak?
- Kit kell bevonni a folyamatba?
- Hogyan fognak a diákok kapcsolatba lépni az interjúalannyal?

Emlékeztesse a diákokat az animáció következő sorára: „Néha a legcsendesebbektől származnak a legjobb ötletek.” – vannak még mások is, akiket meg lehetne kérdezni?

Ossza ki az **5. számú mellékletet** a diákoknak, és kérje meg őket, hogy írják fel azokat a kérdéseket, amelyeket fel szeretnének majd tenni az interjúalanyuknak.

Az interjúk után az egész osztály közösen beszélje meg a tanulságokat. *Most, hogy hallottak más megközelítéseket is, szeretnének a diákok valamit módosítani a változtatásra irányuló projekt tervükön? Megváltozott a véleményük a problémáról?*

A diákok tartsák meg az interjú során készített jegyzeteket – az idézetek hasznosak lehetnek más emberek meggyőzésében is.

6. lépés: Ötletelés – kreativitás

45
perc

Most, hogy már megvan a probléma és javaslatok is érkeztek a közösség különböző tagjaitól, itt az ideje, hogy a diákok elkezdjenek ötletelni mindarról amit ők tudnának tenni.

Kérdezze meg a diákoktól: *Milyen képességekkel/tudással rendelkezünk az osztályban? Hogyan tudjuk ezeket hasznosítani a változtatásra irányuló projekt során?* Ossza csoportokba az osztályt, és ötleteljenek arról, miként tudnák megoldani a közösség problémáját.

Ossza ki az „Alkoss ötleteket” feladatlapot (**6. számú melléklet**)! Magyarázza el, hogy az animációban a lány egy tálca Globális Cél-muffint kínál, ami olyan, mintha egy tálca ötletet ajánlana fel.

Önálló munka a diákoknak: öt perc alatt találjanak ki annyi ötletet, amennyit csak tudnak. Kérje meg őket, hogy ne értékeljék se a saját, se a többiek ötleteit. Minél több ötlet születése a lényeg, nem a vélemények, mert azok korlátozhatják a kreativitást.

Kérje meg a diákokat, hogy beszéljék meg az összes eddig felmerült ötletet. Bátorítsa őket, hogy gondolkodjanak nyitottan, ne védjék túlságosan a saját javaslataikat, és építő kritikákkal segítsék jobbra tenni a többiekét. Kérje meg a csoportokat, hogy szűkítsék az ötletek körét a legjobbakra, és a kedvencüket mutassák be az osztálynak.

Kérjen meg minden csoportot, hogy járják körül a következő kérdéseket:

- *Mit tartalmaz az ötlet?*
- *Mi magunk meg tudjuk valósítani az ötletet?*
- *Becslésük szerint hány emberre lesz hatással ez az ötlet?*

Ezután az osztályban minden csoport bemutatja a legjobb ötletét a többieknek, majd az osztály szavaz arról, hogy melyik ötletre alapozva alkotják meg az akciótervüket.

Ezt a részt úgy fejezze be, hogy az egész osztály dolgozzon együtt. Kérje meg őket, hogy fogalmazzák meg maximum 20 szóban azt a problémát, amelyre megoldást szeretnének találni. Ezután maximum 20 szóban fogalmazzák meg a megoldási javaslatukat vagy ötletüket is.

7. lépés: Közösségi akcióterv-készítés a Globális Célokért

20
perc

Amint a diákok kitaláltak egy ötletet a közösség problémájának megoldására, össze kell gyűjteniük mindent, amit eddig közösen megtanultak, hogy létrehozassanak egy Közösségi akciótervet.

Kérje meg az osztályt, hogy írják le, milyen lesz, amikor elérték a Cél-t? Azután, ahogy az Űr-lány mondja, visszafelé fogunk dolgozni. Tegyen fel egy sor kérdést a diákoknak, amelyeket megválaszolhatnak egyénileg vagy közösen, illetve a csoportok is kaphatnak egy-egy kérdést.

1. *Ki tud nekünk segíteni a Közösségi akciótervben?*
2. *Mit kell tennünk?*
3. *Milyen képességeink vannak már most is, amelyek segíthetnek, és melyekre van még szükségünk?*
4. *Honnan fogjuk tudni, hogy működik az ötletünk? – Mit fogunk látni és hallani az emberektől?*

Ossza ki a Közösségi akcióterv feladatlapot (**7. számú melléklet**) a diákoknak, hogy töltsék ki.

8. lépés: A Közösségi akcióterv megosztása

10
perc

A Közösségi akcióterv megosztása a megvalósítás első lépése.

Magyarázza el a diákoknak, hogy amikor 2015-ben a világ 193 országának kormányai találkoztak New Yorkban, létrehoztak egy Közösségi akciótervet abból a célból, hogy a világot egyenlőbbé, igazságosabbá tegyék, a kitűzött célokat pedig Globális Céloknak nevezték el. Mindezt nyilvánosságra is hozták és mindenki számára hozzáférhetővé tették. Mondja el a diákoknak, hogy a tervüket nyilvánossá tételével megteszik az első lépést a terv megvalósulása felé.

Fényképezze le a kitöltött Közösségi akcióterv-feladatlapot, és kérje meg a diákokat, hogy töltsék fel a Világ Legnagyobb Tanórāja mappába: <https://worldslargestlesson.globalgoals.org/map/index.html>

1. számú melléklet: Az animációs film forgatókönyve

A Világ Legnagyobb Tanórája (3.rész) című animáció megnézése helyett választhatja azt is, hogy felolvassa hangosan a szövegkönyvet a diákoknak, és az animációból állóképeket mutat.

Helló, ...megint én vagyok. Emlékeztetek a Globális Célokra. Te is sokat tehetsz ezekért, használd a kreativitásodat!
Nehéz elkezdeni. Szükség lesz egy kis ösztönzésre.
A problémák hatalmasnak tűnnek.

A legjobb, ha a saját környezetben kezded a változtatást, azzal akit a leginkább ismersz: önmagaddal.
Az életben számos dolog van hatással van a Célokra: amit veszel, amit eszel, ahogyan viselkedsz. Már egy kis változás is olyan láncreakciót indíthat el, ami az egész világot megváltoztatja.
Mit döntöttél, mit teszel?

Tegyél fel magadnak néhány kérdést! Milyen ember vagy? Mi foglalkoztat? Mi az, ami igazán fontos neked?
Írj egy listát ezekről és gondold végig: mit tudnál változtatni az életvedben azért, hogy a dolgok jobba váljanak.

Talán szereted a tengerek élővilágát és szeretsz tiszta vízben úszni.
Ha nem használsz műanyag palackot, szívószálat vagy zacskót, azzal megakadályozod, hogy használat után a tengerekbe kerüljenek.

Ha az iskolában fontos neked a jó oktatás és a biztonság, légy mindenkivel kedves, tartsd tiszteletben mások jogait, és akkor a többiek is követni fognak! Így mindenki boldog lesz és nyugodtan tanulhat.

Ha a környezet foglalkoztat, egyél hetente kevesebb húst! Vagy kutass, és találgatj egyéb jó megoldásokat is!

Mondd el másoknak is, mit tervezel, hátha ők is ugyanazt szeretnék, így kialakulhat egy közösségi összefogás.
Menj ki az utcára és nézz körbe: melyek azok a Globális Célok, amelyekért tenni lehetne!

Beszélgess különböző emberekkel, kérdezd meg, mit gondolnak! Néha a legcsendesebbektől származnak a legjobb ötletek. Ne vonj le hirtelen következtetéseket és ne ragaszkodj az első ötletedhez! Jól gondold át, mit szeretnél tenni!

Fogj össze barátaiddal, családtagjaiddal, velük együtt könnyebben elérheted céljaidat. Össze tudnál gyűjteni néhány barátot, hogy a közeli parkot kitakarítsátok?

Talán meg tudnád szervezni, hogy ételt szállítsanak a környéken élő éhes embereknek. Vagy meg tudnád változtatni azokat a helyeket, ahol nem érzed biztonságban magad a barátaiddal.

De csinálhatsz valami mást is! Kutass és találd ki!

Gondold át, milyen változásokra van szükség a célod eléréséhez. Írj listát azokról az emberekről, akiket be kell vonni, és kezdj neki. Ha valamit már sikeresen elértél, nagyobb célokban is gondolkodhatsz. Segíts a közügyekért felelős döntéshozó embereknek, hogy ők is megismerjék ezeket a Globális Célokat. Legyen szó környezetről, egészségről, iskoláról vagy bármelyik ügrről, ami a fontos neked – kapcsolódik hozzá egy Cél és egy felelős döntéshozó.

A vállalatoknál is dolgozik fenntarthatóságért felelős szakember. Találkozz vele, ismerjétek meg egymást és próbáljatok meg együtt tenni valamit a Célokért. Lépj tovább, gondolkodj globálisan! Mutasd be az ENSZ-nek is azokat a Célokat, amelyek fontosak neked. Ezzel segíted az országok közötti összefogást. Meséld el nekik, hogyan indultál és mit értetek el a barátaiddal. Az ilyen történetek nagyon meggyőzőek tudnak lenni.

Már tudod, mit kell tenned. Bátran vágj bele! Mutasd meg, mennyire törődsz másokkal. Hajrá!

Alternatíva a terepsétára:

Magyarázza meg az osztálynak, hogy most egy vezetett meditációban fognak részt venni. Ez egy olyan gyakorlat, amely során arra kéri a diákokat, hogy néhány kérdésre gondolják végig magukban a válaszokat. Teremtse nyugodt környezetet, le is kapcsolhatja a lámpát, vagy halk zenét is betehet. Kérje meg a gyerekeket, hogy csukják be a szemüket, vagy nézzenek lefelé. Mondja el a diákoknak, hogy ennek a vezetett meditációnak az alapján egy átlagos iskolai napot fognak átélni és átgondolni. Olvassa fel lassan és érthetően az alábbi szöveget, és tartson hosszabb szüneteket a bekezdések között:

„Képzeld el, hogy reggel épp csak felébredtél. Milyen hangokat hallasz kintről? Felkelsz és felöltözöl. Most gondold az iskolába vezető útra. Mit látsz útközben? Látsz madarakat, állatokat vagy vizet? Hogy jutsz el az iskoláig? Könnyen és biztonságosan?

Megérkeztél az iskolába. Gondold át, mindenki el tud jutni az iskolába? Amikor belépsz az osztályterembe, mit veszel észre? Mindenki kedves a másikkal? Leülsz és felkészülsz az órára. Eljött az ebédszünet/tízórai szünet. Mit eszel ebédre/tízóráira? Mindenki egészséges ételt eszik? Mi történik a megmaradt étellel? Azt látod, ahogy kidobják a szemétket?

Étkezés után visszamész az osztálytermedbe. Mindenki volt kint az udvaron, hogy játsszon? Mindenkinek volt lehetősége arra, hogy kint szaladgáljon és jól érezze magát?

Tanítás után mi történik az osztályteremmel? Van felelőse a lámpa lekapcsolásának? Véget ért a nap, kint vagy, és látod a barátaidat játszani. Te és a barátaid ugyanarra a helyre mentek iskola után? Vagy neked mindig más programod van?

Talán egyenesen haza szeretnél menni iskola után. Gondolj most a hazavezető útra, és azokra a dolgokra, amelyek mellett elhaladsz. Sok emberrel találkozol? Ezek az emberek boldognak tűnnek? Ugyanazok mellett a házak és emberek mellett mész el hazafele az iskolából? Van valami különbség a reggeli iskolába vezető utad, és a hazafele út között? Változott valami a nap kezdetéhez képest?

Most újra otthon vagy. Mit csinálsz, amikor hazaérsz? Van olyan hely, ahová a barátaidal elmehetsz?

Eltöltöttél egy napot az osztályközösségedben, barátaid, családtagjaid körében. Van valami, amit szeretnél megváltoztatni? Mit lehetne jobbá tenni?

3. számú melléklet: Javasolt kérdések a terepsétához

- Kik élnek a közösségünkben?
- Szoktál néha együtt lenni, játszani a környékbeli másik iskolákba járó gyerekekkel?
- Hány emberrel szoktál találkozni? /Hány embert láatsz?
- Mindenkinek jut elegendő élelem?
- Van mindenkinek biztonságos alvóhelye?
- Mindenki el tud jutni biztonságosan az iskolába?
- Vannak jól látható jelek az úton?
- Hozzáfér mindenki a tömegközlekedéshez?
- Minden embert egyenlően kezelnek a közösségben?
- Vannak olyan területek, amelyeket el szoktál kerülni?
- Vannak olyan erőforrások, amelyeket jobban is ki lehetne használni, hogy a közösség tagjainak igényeit jobban ellássa?
- Melyik fennálló problémát lenne legfontosabb megoldani? Miért?
- Van más is, amit észreveszel?
- Láatsz madarakat vagy más állatokat?
- Láatsz fákat?
- Láatsz természetes élővizet (folyót, tavat, patakot)?
- Láatsz szelektív hulladékgyűjtő kukákat?
- Láatsz szemetet?
- Ki a felelős a hulladék összegyűjtéséért?
- Könnyű tiszta ivóvizet találni?
- Mit csinál az iskolád az ételmaradékkal?
- Mindenkinek van hozzáférése biztonságos kinti játszótérhez?
- Van olyan terület kint, ahol játszhatsz a barátaiddal?
- Van olyan terület, ahova nem mennek az állatok? Miért nem?
- Melyik problémát a legfontosabb megoldani? Miért?
- Vannak zöld területek és parkok, ahová mehatsz?
- Boldognak tűnnek az emberek?
- Jut mindenkinek hely, hogy kint játsszon?
- Láatsz megújuló energiaforrásokat?

4. számú melléklet: Összefoglaló táblázat a terepsétához

Vidd magaddal ezt a táblázatot, amikor a terepsétára mész. Ide feljegyezheted a megfigyeléseidet, és megválaszolhatod a kérdéseidet. A séta során felmerülhetnek még más, megválaszolásra váró kérdések is. Azokat is feljegyezheted ide.

Kérdések, amiket szeretnél feltenni	Megfigyelések

1. Általános megjegyzések/megfigyelések:

2. Amiket nagyon szeretek a közösségemben:

3. Valami, ami nagyon szeretném, ha megváltozna a közösségemben:

5. számú melléklet: Interjú a közösség egyik tagjával

1. Végezz kutatást az interjúalanyodról!

Deríts ki a háttéréről pár dolgot, így lesz információd róla, mielőtt találkozol vele. Ez segít majd abban, hogy magabiztosabbnak és felkészültebbnek érezd magad, valamint az interjúalanyod is látni fogja, hogy komolyan gondold a beszélgetést.

2. Legyen listád az érdekes kérdésekről!

Gondold végig, mit szeretnél megtudni az interjúalanyodtól. Milyen válaszokat kapsz, ha csupán eldöntendő kérdéseket teszel fel neki (olyan kérdések, amelyekre csak igennel vagy nemmel lehet válaszolni)? Legyenek nyitott végű kérdéseid – ezek érdekesebbek, és több lehetőséget adnak arra az interjúalanyodnak, hogy beszéljen. A nyitott végű kérdések olyan szavakkal kezdődnek, mint: hogyan? miért? vagy olyan kifejezésekkel, mint mit gondolsz arról, hogy...

3. Figyelj és nyugodtan térd el a forgatókönyvtől, ha szükségesnek érzed!

Nagyon fontos, hogy figyelj az interjúalanyodra, mert lehet, hogy éppen az egyik válasza segít majd kitalálni a témáról egy új és érdekes kérdést.

4. Jegyezd fel a válaszokat!

Gondold végig, hogy fogod rögzíteni a válaszokat. Leírod őket? Hangrögzítőt vagy kamerát használsz?

A legfontosabb kérdéseim:

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____
- 5 _____

Jegyzetek a válaszok rögzítéséhez (interjú alatt):

Mit változtatnál az ötleteden az interjú során hallottak következtében (interjú után)?

6. számú melléklet – Alkoss ötleteket!

Használd ezt a lapot arra, hogy kitalálj ötleteket a közösség problémáinak megoldására. Ez csak az első lépése a problémamegoldásnak, tehát gondolkozz olyan nagyban, merészen és kreatívan, ahogyan csak tudsz. Írj minden muffin mellé egy ötletet.

The illustration shows a woman with a yellow face and black hair, wearing a red dress, holding a white tray with several muffins. Each muffin has a different colored SDG icon on it. The woman is surrounded by eight empty rectangular boxes, each with a muffin illustration at its top center, intended for writing ideas.

Kövesd ezt a 6 egyszerű lépést, hogy elkezdhesd a Közösségi akcióterv készítését!

1. Mi a probléma?

3. Milyen olyan képességeink vannak, amik segíthetnek?

2. Mi az ötletünk?

4. Honnan tudjuk majd megmondani, hogy a tervünk működik?

5. Milyen lesz, ha a problémát már megoldottuk?

6. Mi lesz az első lépés, amit majd megteszünk, és mikor?